

Wystąpienie Stanisława Zakroczymskiego (Magazyn Kontakt) na debacie w ramach konferencji OBWE HDIM 2017

[Stanisław Zakroczymski](#), student prawa, autor wywiadu rzeki z prof. Adamem Strzemboszem i członek zespołu redakcyjnego **Magazynu Kontakt**, zarysowuje **tłówalki z rządami prawa w Polsce**. Wystąpienie było częścią **panelu** o zamachu na rządy prawa i społeczeństwo obywatelskie w Polsce, zorganizowanego przez nas w ramach konferencji OBWE 13.09.2017 r. w Warszawie.

Prawo jest wartością samą w sobie, nie tylko instrumentem do osiągnięcia celów politycznych. Wymaga szacunku ze strony wszystkich aktorów życia publicznego.

Prawo musi jednak spełniać "wiszące w powietrzu" normy słuszności: zasadę, że prawo nie działa wstecz, że państwo nie wpuszcza swoich obywateli w pułapkę, że nie zmusza ich do popełniania przestępstw, że organy władzy publicznej działają w sposób przejrzysty, że wszyscy znają reguły gry. W Europie zalicza się do nich również prawa człowieka.

Kluczowym organem ochrony praworządności w III RP był Trybunał Konstytucyjny.

Zamach na rządy prawa rozpoczął się od ataku nowej władzy (PiS) na TK. Został on jednak niejako sprowokowany i wyprzedzony niezgodnymi z prawem i standardami europejskimi działaniami poprzedniej partii rządzącej - PO, która wybrała dwóch sędziów TK "na zapas". Idąc za ciosem PiS uzupełnił skład TK o 5 sędziów wybranych przez siebie. W sposób skandaliczny procedowano kolejne ustawy dotyczące TK. Ustaw nowelizujących było w ciągu jednego roku kalendarzowego 9. Niejednokrotnie były one głosowane nocą, bez zachowania jakichkolwiek reguł dotyczących przyzwoitej legislacji.

Niezgodne z konstytucją była odmowa odebrania przysięgi od prawidłowo wybranych sędziów przez prezydenta. Niekonstytucyjne było odebranie przysięgi od nowych sędziów wybranych nieprawidłowo oraz powołanie nowej prezes TK, co nastąpiło w sposób niezgodny nawet z ustawą uchwaloną już przez PiS.

Można zakładać, że "wyłączenie" TK miało posłużyć nie kwestionowaniu prezeń niekonstytucyjnych i wątpliwych ustaw uchwalanych przez nową większość parlamentarną. Były to m.in.:

- 1) Ustawa antyterrorystyczna - umożliwia faktycznie nieograniczone i nie poddane efektywnej kontroli sądowej zbieranie wszelkich danych o obywatelach;
- 2) Ponowne połączenie urzędu Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego z możliwością ingerencji w praktycznie każde toczące się śledztwo;

- 3) Nowelizacja procedury karnej dopuszczająca wykorzystanie nielegalnie zdobytych dowodów przez prokuraturę (musi je uwzględnić sąd);
- 4) Nowa ustawa o zgromadzeniach - dająca pierwszeństwo tzw. zgromadzeniom cyklicznym (co służy w praktyce uprzywilejowaniu comiesięcznych manifestacji Jarosława Kaczyńskiego).

Ostatnim akordem walki z praworządnością w Polsce były trzy ustawy dotyczące sądownictwa mające zlikwidować jego niezależność: o Sądzie Najwyższym, Krajowej Radzie Sądownictwa i sądownictwie powszechnym. Dwie z nich zostały zawetowane po masowych protestach ulicznych, trzecia została podpisana przez prezydenta.

Choć III RP w różnych momentach było daleko do bycia modelowym, demokratycznym państwem prawa, to od 2 lat mamy do czynienia z marszem na Wschód. Obecna władza nawet nie próbuje udawać, że chce zachować liberalną demokrację.

Zobacz także:

1. [Oświadczenie Fundacji Otwarty Dialog z dn. 21.07.2017 r. ws. demontażu rządów prawa w Polsce](#)
2. [Oświadczenie ws. decyzji Prezydenta RP z dn. 24 lipca 2017 r. ws. reformy sądownictwa](#)
3. Opracowanie: "[Informacje na temat bezprecedensowych ataków na organizacje społeczeństwa obywatelskiego w Polsce](#)"

Czytaj również:

- [Polsat News relacjonuje wystąpienie Bartosza Kramka na side evencie OBWE/ODIHR HDIM 2017](#)
- [Onet: Rząd nie chce Otwartego Dialogu](#)
- [Wirtualna Polska: Fundacja Otwarty Dialog może dostać zarządcę przymusowego](#)
- [MSZ wyznaczy Fundacji zarządcę przymusowego? Bartosz Kramek: "Będziemy się bronić"](#)
- [Kramek w "Dryjańska naTemat": Musimy się bronić przed zniszczeniem organizacji pozarządowych. Znamy to z Rosji](#)
- [Krytyka Polityczna: Fundacja Otwarty Dialog na celowniku prorządowych mediów](#)
- [Fundacja Otwarty Dialog w programie "Teraz Ja!": Czujemy presję, to łamanie praw człowieka](#)
- [Wirtualna Polska o medialnej i rządowej nagonce na ODF. Kramek: "To motywowany politycznie początek represji"](#)